

Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság

3758 Jósvafő, Tengerszem oldal 1. Pf. 6.

Tel.: (48) 506-000 Fax: (48) 506-001

e-mail: info.anp@t-online.hu

Dátum: 2008. 09. 23.

Ikt. sz: I-432-2/2008.

Ü.i.: Farkas R.

Terület- és Vagyongör
2008. 09. 23. *Dr.*

Dr. Ódor Ferenc
B.-A.-Z. Megyei Közgyűlés
Miskolc
Városház tér 1.
3525

Tárgy: B.-A.-Z. megye területrendezési
tervének véleményezése

Tisztelt Elnök Úr

2008. augusztus 01-én kelt, Igazgatóságunkra 2008. augusztus 08-án megérkezett levelében az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság véleményét kérte Borsod-Abaúj-Zemplén Megye Területrendezési Tervének felülvizsgálati anyagával kapcsolatban. A rendezési terv dokumentációját megvizsgáltuk, és a következő fejezetek és pontok kiegészítését, illetve javítását tartjuk szükségesnek.

Térségi szerkezeti terv

A tervezett térségi és egyéb mellékúthálózati elemek közül a következőket természetvédelmi szempontok figyelembevétele alapján törölni kell:

1. Aggtelek-Égerszög
2. Égerszög-Imola
3. Égerszög-Teresztenye-Tornakápolna-Vartóc
4. Szögliget-Szilice

Ennek a négy útvonalnak még meglévő földutak nyomvonalán történő megjelenítését sem tartjuk elfogadhatónak. Mind a négy érinti az Aggteleki Nemzeti Park, az Aggteleki-karszt és peremterületei SCI, az Aggteleki-karszt SPA területét. A nyomvonalak egy része fokozottan védett területet és fokozottan védett fajok élőhelyét is érintené, illetve ellenkezne a Natura 2000 területek kijelölésének céljával is.

Nem tartjuk elfogadhatónak a Szögliget-Szilice térségi kerékpárutat sem. Ennek már létezik megfelelő határátlépési alternatívája, amely Szögliget-Vidomájpuszta (országhatár)-Jablonca között vezet (a térképlapon nem került feltüntetésre).

5. Hidvégardó-Tornahorvati

Hidvégardó és Bódvavendégi között nemrég alakítottak ki egy utat, ami nem szerepel a térképen. Bódvavendégiről Tornahorvati megközelíthető, a tervezett út ökológiai folyosó területét érintheti.

6. Viszló-Pamlény

Ennek az útnak a kiépítését Igazgatóságunk már korábbi egyeztetések során sem tartotta elfogadhatónak. Viszló nem zsákutca település, Pamlény kelet felé felfűzhető a tervezett kistérségi mellékútra. A tervezett út természetvédelmi szempontból értékes területeken haladna át, illetve olyan területeket tárna fel, amelyek védelmi lehetőségei az út kiépítésével jelentősen csökkennének.

7. Novajdrány-Méra

Ökológiai hálózat magterületet vágna ketté, ezért nem tartjuk elfogadhatónak.

8. Ináncs-Csobád-Kiskinizs

Az Ökológiai Hálózat magterületén és pufferterületén illetve Natura 2000 területen haladna teljes hosszában.

9. Ócsanálos-Ócsanálospart

BORSOD-ABAUJ-ZEMPLEN MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT	
HIVATALA	
TERÜLETRENDEZÉSI ÉS VAGYONKEZELÉSI FŐOSZTÁLY	
Érk.: 20 2008. SZEP 25. hó. nap	
4526-86/2008 iktatószám	
Mell. száma:	Előadó: <i>Judit Zoltán</i>

Új összekötőút kialakítását, illetve egy ezzel járó új Hernád-híd kiépítését nem tartjuk elfogadhatónak. A nyomvonal és a híd madárvédelmi és élőhelyvédelmi Natura 2000-es területet és ökológiai folyosót érintene teljes terjedelmében.

10. Büttös és Szemere között a Rakaca-völgyben

A két település nem zsákutca-falu, sőt kettejük között is fut egy műút, amely ugyan hosszabb, mint a tervezett út, de természetvédelmi értékeket nem veszélyeztet. A tervben bemutatott összekötő utat Igazgatóságunk korábban sem támogatta. A tervezett nyomvonalon és mellette szinte végig védett lápok húzódnak, ezek, illetve számos szomszédos terület Natura 2000-es kiemelt jelentőségű élőhelyvédelmi terület. A lápok és a Natura 2000 terület ezen részei egyúttal az ökológiai hálózat magterületéhez tartoznak. Még abban az esetben is, ha a nyomvonal nem közvetlenül a lápokon, hanem mellettük futna, a terület ilyen jellegű feltárása igen jelentős veszélyt jelentene a terület értékeinek védelmében.

11. Boldogkőváralja – Baskó települések összekötése

A tervezett út védett és védelemre tervezett területet, mindkét kategóriájú Natura 2000-es területet és ökológiai hálózat magterületet érint teljes hosszában, kiváltó alternatívája nincs.

12. Makkoshotyka – Nagyhuta települések összekötése

A tervezett út védett és védelemre tervezett területet, mindkét kategóriájú Natura 2000-es területet és ökológiai hálózat magterületet érint teljes hosszában, kiváltó alternatívája nincs.

Részben elfogadható térségi és egyéb mellékúthálózati elemek:

1. Aszaló-Szikszó-ócsanálói út

A tervező szándékát értjük és Aszaló, illetve az ócsanálói útra való rácsatlakozást elképzelhetőnek tartjuk, de nem a vázolt nyomvonalon, legfeljebb a jelenleg is meglévő aszfaltozott vagy betonozott egykori TSZ utak maximális felhasználásával.

2. Szemere-Pusztaradvány-Hernádpetri-Hernádszurdok-Hidasnémeti

Csak részben tartjuk megvalósíthatónak. Pusztaradvány és Hernádpetri között csak az ökológiai folyosón kívül tartjuk elképzelhetőnek a nyomvonalat. Ebben az esetben viszont értelmét veszti a Szemere-Pusztaradvány közötti északi összekötő szakasz (Szemere és Pusztaradvány között jelenleg is létezik műút). Hernádpetri és Hernádszurdok között ugyancsak jelentős ökológiai folyosó szakaszok vannak, amelyeket legfeljebb minimálisan (légszűkebb szakaszon történő keresztezéssel) érinthetne a nyomvonal. Hernádszurdok és Hidasnémeti között a 3. számú főút új nyomvonala mellett megmaradt a régi nyomvonala is a lassabb járművek számára. A tervezett új nyomvonal természetközeli élőhely és védett fajok élőhelyének megsemmisüléséhez vezetne.

3. Irota-Gadna

Ez az út a szerkezeti térképlapon nem szerepel, csak a rendelettervezet 2. mellékletében. Mivel nyomvonalat egyelőre még nagyjából sem ismerünk, ezért nem lehet róla állást foglalni. Fenntartással kezelendő, mert a két település között jelentős ökológiai hálózati elemek is találhatóak.

4. 38-as főút Encs-Abaújszántó-Tokaj, stb.

Igazgatóságunk már egyes korábbi egyeztetések során is jelezte, hogy elfogadhatatlannak tartja, hogy a 38-as főút a 3-as útról Mérától északra csatlakozzon le, és onnan a Hernád nyugati oldalán dél felé haladva lépjen át Gibátrnál a Hernádon. Ez a nyomvonal Méra és Gibárt között végig a különleges madárvédelmi területen haladna, és kikerülhetetlen, hogy olyan, az ökológiai hálózat magterületébe tartozó gyepeken haladjon keresztül, amelyeken szakemberek az elmúlt években a fokozottan védett, jól lehatárolható területhez kötött állatfaj egy elszigetelt és veszélyeztetett állományára utaló jeleket találtak, és ahol fokozottan védett madarak táplálkoznak napi rendszerességgel. E helyett azt javasoljuk, hogy a 38-as út a 3-as útról közvetlenül Encstől északra vagy közvetlenül Encstől délre csatlakozzon le, és a természetközeli élőhelyek legkisebb igénybevétele mellett közelítse meg a Hernádot. Itt jelezzük, hogy az OTTF is ez utóbbi megoldást tartalmazza! Az út Abaújszántó és Tokaj közötti szakaszán valószínűleg találhatóak a tervezők és a természetvédelem között kompromisszumok. Ugyanakkor a Tiszát a terv szerint egy természetvédelmi szempontból kedvezőtlen helyen, Tiszaladánytól északra keresztezné, ráadásul egy kistérségi út Tiszaladány és Tiszatardos között is átlépné a Tiszát. A két út kivitelezhetősége természetvédelmi szempontból egyenként is megkérdőjelezhető, együttesen azonban végképp nem elfogadható!

Határozattervezet

- 3. fejezet. Erdőgazdálkodási térség. „Azoknak a fokozottan védett erdőterületeknek, ahol a természeti adottságok és a természeti értékek fokozott védelme miatt erdőgazdálkodás nem folytatható (sziklaerdők, szurdokerdők) a háborítatlanságát biztosítani kell.” Nem csak sziklaerdők és szurdokerdők területén esetén lehet szükség az erdőgazdálkodás elhagyására, ezért a zárójelben szereplő részt törlésre javasoljuk a szövegből.
- III.3.3. A védett természeti területek és az ökológiai folyosók mellett az ökológiai hálózat magterületeit is fel kell sorolni.
- IV.5.3. „Víz tározók, halastavak és horgásztavak létesítésével, vizes élőhelyek rehabilitációjával tudatosan gazdagítani kell a csereháti tájat.” A Cserehát területén, különösen a tervezett „Dombvidéki komplex tájgazdálkodás térsége” területén csak extrém alacsony vízhozamú, sőt időszakos vízfolyások találhatóak. Ezekre célirányos víztározó, halastó és horgásztó építési program szervezését nem tartjuk megalapozottnak. A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 18.§ (1) és (2) bekezdése szerint: „A természetes és természetközeli állapotú vizes élőhelyen, a természeti értékek fennmaradásához, a természeti rendszerek megóvásához, fenntartásához szükséges vízmennyiséget (ökológiai vízmennyiség) mesterséges beavatkozással elvonni nem lehet. Az (1) bekezdésben meghatározott vízmennyiséget a természetvédelmi hatóság állapítja meg.” Tehát minden vízfolyásban garantált mennyiségű víz átfolyását kell biztosítani. Völgyzáró gátas rendszerekben eleve nem lehet gondolkodni, és a véztározókat, záportározókat sem szabad összekeverni egy horgásztóval vagy víztározóval. Víztározót, halas- vagy horgásztavat tervezni legfeljebb az ökológiai vízmennyiségen felül maradó vízmennyiségre lehet. „Tudatosan” csak abban az esetben „bízassák” a vállalkozó szelleműeket, amennyiben rendelkezésre állnak olyan ismeretek, hogy az ökológiai vízmennyiségen felül olyan vízmennyiségek folynak a csereháti vízfolyásokban, amelyekre érdemes ilyen beruházásokat tervezni. Összességében azt tartanánk a legjobb megoldásnak, ha ez a pont teljes egészében kikerülne a határozattervezetből, így nem bíztatna, de nem is tiltana.

Határozattervezet 1. sz. térképlapja, védett természeti területek

- A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 23.§ (2) bekezdése szerint: „E törvény erejénél fogva védelem alatt áll valamennyi forrás, láp, barlang, víznyelő, szikes tó, kunhalom, földvár. Az e bekezdés alapján védett természeti területek országos jelentőségűnek minősülnek.” A jogszabálynak megfelelően az 1. sz. térképlapon fel kell tüntetni ezeket a kategóriákat is. Az említett törvény 28.§ (4) bekezdése alapján a lápok és szikes tavak természetvédelmi területnek minősülnek, tehát annak a jelkulsával kell a térképen feltüntetni. A 28.§ (5) szerint a források, víznyelők, kunhalmok és földvárak egy másik kategóriába, a természeti emlékek közé tartoznak. Jelenleg csak a kunhalmokról és a földvárakról rendelkezünk kataszterrel, ezért csak ezeket tartjuk szükségesnek feltüntetni a térképen. A természeti emlékek az 1. sz. térképlapon szereplő kategóriákba nem sorolhatók be, új kategória kialakítása és megjelenítése szükséges. Az említett objektumok kiterjedése a terv léptékéhez képest pontszerűnek tekinthető, ezért javasoljuk a jelkulsban és a térképen pontokkal, egy összevont kategóriával („Természeti emlék” vagy „Földvár és kunhalom”) feltüntetni. Térinformatikai adatállományait az előzetes adatszolgáltatás során eljuttattuk a tervezőknek.
- A védelemre tervezett területek közül kimaradt a 2002. után védelemre tervezett Révleányvári-erdő TT. Ennek lehatárolását digitális állományban mellékeljük. Kérjük feltüntetését a térképen.
- A védelemre tervezett Sátor-hegy és Krakkó TT területe az előzetes adatszolgáltatás óta csökkent. A módosított lehatárolást digitálisan mellékeljük.

- A korábban tervezett Hernád-völgyi TT védetté nyilvánítását Igazgatóságunk megszüntette, és már az előzetes adatszolgáltatásunkban sem szerepelt. Ennek ellenére megjelent a térképlapon. Kérjük törlését.
- Az előzetes adatszolgáltatásból kimaradt a Kelemér-Serényfalva TT. A védetté nyilvánító jogszabály: A Kelemér-Serényfalva természetvédelmi terület létesítéséről és erdőrezervátummá nyilvánításáról szóló 12/2007. (III.30.) KvVM rendelet. A védetté nyilvánítás célja az erdőben zajló természetes folyamatok kutatásának, megfigyelésének, továbbá a természetközeli módon végzett erdőgazdálkodást megalapozó gyakorlati ismeretek megszerzésének elősegítése, valamint a területen található védett növény- és állatfajok, elsősorban a helyben költő védett madárfajok, illetőleg élőhelyük megóvása. A védett terület a Serényfalva 0159, 0160, 0169, 0173, 0179/1 helyrajzi számú ingatlanokon helyezkedik el. Lehatárolását digitálisan mellékeljük.

Egyéb észrevételek

- 3.1. melléklet. A térképen a „Vízfelületek vízfolyások” fedvény több helyen kitakarja az ugyanazt a területet érintő ökológiai hálózat kategóriát. Különösen látványos ez a cigándi szükségtározó esetében. Kérjük, alkalmazzanak más grafikai megoldást a vízfelületek jelölésére.
- 1 millió köbmétert meghaladó térfogattal tervezhető tározási lehetőségek. Nem tartjuk elfogadhatónak a Makkoshotyka – Hercegekúti-patak, Gönc-Gönci-patak, Boldogkőváralja – Szerencs-patak, Mikóháza (I., II.) Bózsva-patakokon tározók kialakítását. Natura 2000-es területek, ökológiai hálózat magterületét és ökológiai folyosóit érintik, védett fajok élőhelyei. Sok esetben a vízhozam sem indokolja, az ökológiai vízmennyiség biztosítása mellett feltehetően meg sem lehetne őket tölteni. Az elmúlt években az akkor illetékes Bükki Nemzeti Park Igazgatóság már elutasította tervezésüket. A Cserehátban tervezett hasonló tározók esetében (Hegymeg, Lak, Kupa, Baktakék), bár nem védett területen fekszenek, de a kis vízhozamok ismeretében hasonló aggályok merülnek fel.

Felhívjuk szíves figyelmét, hogy a településrendezési terv véleményezési eljárása során megadott véleményünk nem helyettesíti az engedélyhez kötött tevékenységek esetében a szükséges engedélyt vagy a természet-, illetve tájvédelmi szakhatósági állásfoglalást.

Tájékoztatjuk Önt, hogy amennyiben szerveznek, a rendezési tervvel kapcsolatos egyeztető tárgyaláson részt kívánunk venni.

Az elfogadott területrendezési tervet, valamint településrendezési tervet kérjük, szíveskedjen megküldeni az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság részére! Működési területünket a 347/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet 3. melléklet II. pontja alapján állapítottuk meg.

Üdvözléssel:

Kapják: Címzett
Iráttár

Melléklet: 1 db CD

Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság

- **Térségi szerkezeti tervlap**
- **Aggtelek-Égerszög,**
 - **Égerszög-Imola,**
 - **Égerszög-Teresztenye-Tornakápolna-Varbóc,**
 - **Szögliget-Szilice,**
 - **Hidvégardó-Tornahorvái,**
 - **Viszló-Pamlény,**
 - **Novajdrány-Méra,**
 - **Ináncs-Csobád-Kiskinizs,**
 - **Ócsalános-Ócsalánospart,**
 - **Boldogkőváralja-Baskó,**
 - **Makkoshotyka-Nagyhuta,**
 - **Szemere-Pusztaradvány-Hernádpetri-Hernádszurdok-Hidasnémeti,**
 - **Irota-Gadna tervezett egyéb úthálózati elemeket töröltük** a térségi szerkezeti tervlapról (rendelettervezet 1. számú melléklete) és a rendelettervezet 2. számú mellékletét is ennek megfelelően korrigáltuk.
 - **Büttös-Szemere út:** A Büttös-Szemere közötti út feltüntetése feltétlenül indokolt, mivel a Cserehát térsége közlekedési szempontból jobban feltárhatóvá válik, mind gazdasági szempontból, mind a térségben élő emberek életkörülményeinek javítását szolgálja a két település közötti út létesítése. Az útszakasz jelölésének fontosságát az Állami Főépítész és a Magyar Közút Kht. szakemberei is megerősítették, ezért az út feltüntetését a tervezők továbbra is indokoltnak tartják.
 - A problémát megvizsgáltuk a 38-as úttal kapcsolatban, a nyomvonalát, a javaslat szerint Encstől és Gibárttól közvetlenül északra helyezük (Encs térsége megjelöléssel), a további szakaszát a Tállya, Rátka, Mád térségében a 2003-ban elkészült engedélyezési tervdokumentáció nyomvonalát megvizsgáltuk. Ezzel kapcsolatban megjegyezzük, hogy a 3713 j. ök. út Szerencs, Ond-Rátka és Mád településeket elkerülő szakasz kiépítésének engedélyezési tervében szereplő nyomvonal (Komplex Bt., 2003. június) a 37 sz. főúthoz Szerencs településhez simulva, annak K-i részén csatlakozik. A MTrT-ben az érintett települések tekintetében nem az összekötő út korrekciójáról - gyakorlatilag nem a Tállya-Szerencs közvetlen közúti kapcsolatának biztosításáról - van szó, hanem az OTrT-ben foglaltak alapján új főúti kapcsolat kialakításáról Tiszanagyfalu (38 sz. főút)-Mád-Encs térsége (3 sz. főút) vonalon. A hivatkozott engedélyezési terv figyelembe vétele azt jelenti, hogy az új főúti kapcsolat Mezőzombor-Szerencs szakaszon mintegy 5,2 km hosszban a 37. sz. főút nyomvonalát veszi igénybe. A fent leírtak alapján a mellékút átkelési szakaszainak kiváltására készült engedélyezési terv, és az OTrT-ben új főúti kapcsolatként szereplő tervezett nyomvonal funkciójában nem azonos szerepű, ezért a MTrT az engedélyezési terv nyomvonalának átvételét nem támogatja.
 - Az út Tiszán át vezető Tokaji elkerülő szakasza az OTrT alapján került jelölésre a tervre, attól a tervezők és a megye (MTrT) – mivel törvény rögzíti – nem térhet el.
 - A Tokajtól dél felé vezető térségi jelentőségű mellékút létesítését az intenzív észak-dél irányú közlekedési kapcsolati igényre tekintettel továbbra is indokoltnak tartjuk. Ez az út és a híd a Tokaji térség közvetlen kapcsolatát biztosítja az M3-as gyorsforgalmi úthoz, e nélkül csak kerülő úton Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei településeken keresztül oldható meg az elérhetőség. A kapcsolódó térségi jelentőségű híd létesítése továbbra is indokolt, a jelenlegi kompkapcsolat helyzeténél fogva nem alkalmas a megfelelő térségi kapcsolatokat biztosítani.
 - Az összekötő utat a javaslat szerint korrigáljuk.

- Az erdőgazdasági térség irányelveiben a szurdokerdő, sziklaerdő példaként szerepel, elhagyásukat nem javasoljuk.
- A III.3.3. és III.3.4. ajánlást javítjuk magterületre és ökológiai folyosóra. (A magterület a védett természeti területeket is magába foglalja.)
- A IV.5.3. ajánlást töröljük.
- A védett és védelemre tervezett természeti területeket a nemzeti park igazgatósága adatszolgáltatása alapján jelöltük ki. Az új adatszolgáltatásuk alapján az övezeti tervlapot módosítjuk.
- A források, barlangok, kunhalmok, földvárak ábrázolására a területrendezési terv léptéke nem alkalmas.

Az 1 millió köbmétert meghaladó térfogattal rendelkező tározási lehetőségeket a vízügyi adatszolgáltatás alapján jelölte ki a terv. Mivel ezek csak a tározás műszaki lehetőségét jelölik, és nagyobb záporok vizeinek visszatartása érdekében kerültek kijelölésre, ezért továbbra is indokolt ezek feltüntetése a térségi szerkezeti tervlapon. Ennek megfelelően 2008. november 13-ai Aggteleki Nemzeti Park Igazgatósággal történt egyeztetésen az igazgatóság képviselői ezt az indokot elfogadták, azzal a kitételrel, hogy csak záportározási célból létesíthetők. Ezért a Nemzeti Fejlesztési és Gazdasági Minisztérium egyetértésével az 1 millió m³-t meghaladó tározási lehetőséget, a térségi szerkezeti tervlapon „1 millió m³-t meghaladó záportározási lehetőségként” jelöljük.